

**Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
w Helu**

ul. Kuracyjna 1, 84-150 Hel

tel. 58 67-77-275

fax 58 67-77-277

NIP: 587 15 92 058, Regon: 002838434

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W HELU ZA ROK 2023**

wrzesień 2024 r.

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.) Kierownik ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - dyrektor centrum usług społecznych, składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych - centrum usług społecznych, oraz przedstawia potrzeby w zakresie pomocy społecznej.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Poza realizacją zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej Ośrodek w roku 2023 realizował zadania zlecone przez Burmistrza Helu, w szczególności:

1. realizacja świadczeń rodzinnych (ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 353));
2. realizacja jednorazowego świadczenia w wysokości 4000,00 zł (ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem" t. j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1923).;
3. realizacja zasiłków dla opiekuna (ustawa z dnia 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 246).;
4. realizacja funduszu alimentacyjnego (ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1993).;
5. realizacja zadań z zakresu świadczeń wychowawczych – składanie wniosków i wypłata została przekazana 01.06.2022 r. do ZUS, ale Gmina nadal wypłaca i realizuje w zakresie koordynacji świadczeń zabezpieczenia socjalnego, które to działania również wykonuje MOPS Hel;
6. karta dużej rodziny (ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 2424).;
7. realizacja dodatków mieszkaniowych (ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych, tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 1335);

8. pomoc materialna o charakterze socjalnym (realizowane zgodnie z treścią UCHWAŁA NR XIX/154/20 RADY MIASTA HELU z dnia 18 września 2020 r. w sprawie regulaminu udzielania uczniom pomocy materialnej o charakterze socjalnym);
9. realizacja ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 ze zm.);
10. realizacja świadczeń opieki zdrowotnej (ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, tj. Dz.U. 2024 poz. 146);
11. Miejski Zespół Interdyscyplinarny (ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 424 ze zm.);
12. jednorazowe świadczenie 300 zł dla obywateli Ukrainy (ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 167 ze zm.);
13. prace społecznie użyteczne (Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 grudnia 2017 r. w sprawie organizowania prac społecznie użytecznych, Dz. U. poz. 2447);
14. realizacja dodatku elektrycznego (ustawa z dnia 07 października 2022r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców energii elektrycznej w 2023 roku oraz w 2024 roku w związku z sytuacją na rynku energii elektrycznej t. j. Dz. U. z 2024 r., poz.1288);
15. realizacja dodatku z tytułu innych źródeł (ustawa z dnia 23 czerwca 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących ochronie odbiorców niektórych paliw stałych w związku z sytuacją na rynku tych paliw tj. Dz.U. z 2022 r., poz. 1692);
16. realizacja dodatku gazowego (ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu tj. Dz.U. z 2022 r. poz.2687);
17. realizacja zadań wynikających z ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 917);
18. realizacja działań wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2023, poz.1939);
19. realizacja działań wynikających z ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2023, poz.2151).

Dodatkowo MOPS w Helu realizował programy osłonowe tj. „Posiłek w szkole i w domu” oraz „Teleopieką dla potrzebujących mieszkańców gminy Hel”.

Struktura zatrudnienia MOPS Hel w roku 2023 r przedstawiała się następująco:

- kierownik ośrodka;
- zastępca kierownika/inspektor;
- główny księgowy;
- 2 pracowników socjalnych;
- 1 aspirant pracy socjalnej;
- 2 opiekunki środowiskowe;
- asystent rodziny;
- pomoc administracyjna.

Razem 10 osób w tym: 9 kobiet i 1 mężczyzna.

Ponadto w 2023 roku na umowę zlecenie zatrudniano w zależności od potrzeb opiekunki środowiskowe, asystenta rodziny oraz pracownika gospodarczego.

Tabela nr 1: Poziom wykształcenia pracowników MOPS w Helu

L.p.	Poziom wykształcenia	Liczba osób
1.	wyższe	6
2.	policealne	1
3.	średnie	3

DANE LICZBOWE I CHARAKTERYSTYKA UDZIELANEGO WSPARCIA

W Helu wg. stanu na dzień 31.12.2023 r. liczba ludności Gminy Miejskiej Hel wynosiła 2765 osób. Spośród nich system pomocy społecznej objął wsparciem 91 rodzin (liczba osób w rodzinach 137). Ustawa o pomocy społecznej nakłada na gminę obowiązek wspierania osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienia im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka oraz podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Potrzeby osób

i rodzin korzystających z pomocy powinny zostać uwzględnione, jeżeli odpowiadają celom i mieszczą się w możliwościach pomocy społecznej.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

- ubóstwa;
- sieroctwa;
- bezdomności;
- bezrobocia;
- niepełnosprawności;
- długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- przemocy domowej;
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizmu lub narkomanii;
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobie samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza kwoty **776,00 zł**, a osobie w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza kwoty **600,00 zł** - przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2-15 ustawy o pomocy społecznej (powyżej) lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.

Analizując ilość osób objętych wsparciem systemu pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców Helu, przyjąć należy, iż pomocą zostało objętych 4,95% ogółu ludności miasta. 1,26 % więcej niż w roku 2022.

Tabela nr 2. Powody przyznawania pomocy społecznej

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH
		OGÓŁEM	w tym:	
			NA WSI 1)	
		1	2	3
UBÓSTWO	1	37	0	42
SIEROCTWO	2	0	0	0
BEZDOMNOŚĆ	3	1	0	1
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	4	3	0	14
W TYM (z wiersza 4):	5	2	0	12
POTRZEBA OCHRONY WIELODZIETNOŚCI				
BEZROBOCIE	6	23	0	41
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	7	33	0	40
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	8	38	0	45
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK. -WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	9	15	0	37
W TYM (z wiersza 9):	10	9	0	25
RODZINY NIEPEŁNE				
RODZINY WIELODZIETNE	11	0	0	0
PRZEMOC DOMOWA	12	1	0	3
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	13	0	0	0

ALKOHOLIZM	14	10	0	14
NARKOMANIA	15	0	0	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	16	3	0	3
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY, OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ LUB ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY (art. 7 pkt 11)	17	0	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	18	0	0	0
SYTUACJA KRYZYSOWA	19	0	0	0
KŁĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	20	0	0	0

Powyżej zamieszczone zostały szczegółowe dane dotyczące liczby osób i rodzin w poszczególnych grupach. Wymienione w ustawie powody przyznawania pomocy mogły występować równocześnie i z tego względu liczby osób i rodzin nie sumują się. W porównaniu z rokiem 2022 odnotowano spadek liczby świadczeniobiorców w następujących grupach tj. ubóstwo, bezdomność, niepełnosprawność. W porównaniu z rokiem ubiegłym nastąpił wzrost liczby świadczeniobiorców korzystających z pomocy społecznej z powodów: potrzeba ochrony macierzyństwa, bezrobocia oraz trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

Beneficjentom MOPS w Helu wydano łącznie 277 decyzji administracyjnych.

ŚWIADCZENIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Świadczeniami z pomocy społecznej są:

1) świadczenia pieniężne:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie,
- pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki,
- świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd;

2) świadczenia niepieniężne:

- praca socjalna,
- bilet kredytowany,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne,
- składki na ubezpieczenia społeczne,
- pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie,
- sprawienie pogrzebu,
- poradnictwo specjalistyczne,
- interwencja kryzysowa,
- schronienie,
- posiłek,
- niezbędne ubranie,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia i w rodzinnych domach pomocy oraz usługi sąsiedzkie,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- mieszkanie treningowe lub wspomagane,

- pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, w tym usługi wsparcia krótkoterminowego,
- pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu treningowym lub wspomagany, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie - w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych.

Tabela nr 3. Forma udzielonej pomocy

L. p.	Forma pomocy	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Kwota w zł.
1.	zasilek stały	29	30	164772,00
2.	zasilek okresowy	16	18	23292,00
3.	schronienie	1	1	28390,00
4.	„posilek w szkole i w domu” (posilek oraz świadczenia pieniężne)	28	48	130118,00
5.	usługi opiekuńcze	13	14	107710,00
6.	sprawianie pogrzebu	3	4	16000,00
7.	zasiłki celowe i w naturze	56	85	80419,00
8.	odpłatność gminy za pobyt w domu pomocy społecznej	6	6	319466,00

Ponadto zrealizowano:

- a) karta dużej rodziny-wydano 64 karty dużej rodziny;
- b) asystent rodziny-ta formą wsparcia objętych było 6 rodzin (10 dzieci);
- c) prace społecznie użyteczne -realizowane były od marca do listopada 2023 r. przez 4 osoby bezrobotne;
- d) świadczenia rodzinne - liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne: 97;
- e) fundusz alimentacyjny - liczba rodzin pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego wynosiła:8;
- f) dodatki mieszkaniowe – skorzystały 42 rodziny;

- g) świadczenia opieki zdrowotnej finansowane ze środków publicznych - tą formą wsparcia objęte były 3 osoby;
- h) dodatek elektryczny- skorzystało 135 rodzin;
- i) jednorazowe świadczenie 300 zł dla obywateli Ukrainy-skorzystało 12 osób;

POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ MOPS W HELU

- Teleopieka dla potrzebujących mieszkańców Gminy Miejskiej Hel (10 osób);
- Spotkanie z seniorami (150 osób);
- Jubileusze mieszkańców Helu, którzy ukończyli 90 rok życia (12 osób);
- Paczki świąteczne dla seniorów, którzy ukończyli 70 rok życia (399 osób)

PODSUMOWANIE

Główne kierunki wydatków realizowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Helu w 2023 r kształtowały się następująco:

1. Rozdział 85202 Domy pomocy społecznej 319 466,54 zł;
2. Rozdział 85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej 14068,00 zł;
3. Rozdział 85214 Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe 119 710,74 zł;
4. Rozdział 85215 Dodatki mieszkaniowe 128 117,49 zł;
5. Rozdział 85216 Zasiłki stałe 164 772,37 zł;
6. Rozdział 85219 Ośrodki pomocy społecznej 668 700,39 zł;
7. Rozdział 85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze 107 710,02 zł;
8. Rozdział 85230 Pomoc w zakresie dożywiania Posiłki w szkole i w domu 130118,00 zł;
9. Rozdział 85295 Pozostała działalność 92 486,21 w tym między innymi:
 - prace społecznie użyteczne 6949,22 zł;
 - spotkania z emerytami, jubilatami i zakup paczek świątecznych 38 984,75 zł;

- dostęp do usługi teleopieki (10 osób) 5 380,00 zł;
 - opracowanie Strategii rozwiązywania problemów w Gminie Hel programu wspierania rodziny i innych 5 400 zł;
 - jednorazowe świadczenie dla uchodźców z Ukrainy 3 600,00 zł;
10. Rozdział 85395 Pozostała działalność w zakresie polityki społecznej 143 310,00 zł;
 11. Rozdział 85502 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego, świadczenia wychowawcze 1 151 323 37 zł;
 12. Rozdział 85503 Karta Dużej Rodziny 427,00 zł;
 13. Rozdział 85504 Wspieranie rodziny 37 177,74 zł;
 14. Rozdział 85508 Rodziny zastępcze 20 401,63 zł (czworo dzieci)
 15. Rozdział 85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne 28 034,94 zł.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Helu w ramach działań osłonowych w 2023 roku przeprowadzał stosowne procedury i dokonywał wypłat:

- wypłaty dodatku z tytułu korzystania z innych źródeł ciepła tj.: 3500,00 zł;
- dodatek elektryczny 137 000, 00 zł.

Głównym celem MOPS w Helu było umożliwienie osobom oraz rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie byli w stanie pokonać, wykorzystując przy tym własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Rok 2023 był rokiem nowych zadań począwszy od świadczeń na rzecz Obywateli Ukrainy po dodatki w ramach działań osłonowych.

Na jakość udzielanych świadczeń ma duży wpływ wykwalifikowana kadra. W 2023 roku pracownicy tutejszego ośrodka brali udział w szkoleniach ustawicznych finansowanych ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego (m.in. prawo w pomocy społecznej, wypalenie zawodowe - zarządzanie stresem, szkolenie podnoszące poziom bezpieczeństwa osobistego podczas wykonywania czynności zawodowych) oraz studiach podyplomowych.

Nasza działalność opierała się na posiadanych zasobach, wykwalifikowanych pracownikach i profesjonalnym podejściu do realizowanych zadań.

Dużym problemem było i jest zatrudnianie osób na stanowisku pracownika socjalnego co wynika z trudnego charakteru pracy oraz bardzo wysokich wymagań ustawowych dot. wykształcenia.

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Helu został objęty kontrolą Rady Miasta Helu w związku ze skargą na działania kierownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Helu. Rada Miasta Helu uznała skargę za niezasadną.

POTRZEBY

- zatrudnienie pracowników socjalnych;
- zapewnienie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania;
- wspieranie rodzin w wypełnianiu ich podstawowych funkcji z zakresu bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego;
- realizacja programów osłonowych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- integracja i wsparcie osób w wieku senioralnym;
- zapewnienie klientom pomocy psychologicznej;
- podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej

Kierownik
Miejskiego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Helu
/-/ Irena Lenc